

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

I

Ἐκ τῆς τοῦ Ἁγγλοῦ ἐπισκόπου τοῦ Meath, Rober Pococke, «Περιγραφῆς τῆς Ἀνατολῆς», ἐκτυπωθεῖσης ἐν Λονδίῳ τὸ 1740, ἐκ τῶν σελίδων 138—144.

Περὶ τὰ 18 μίλια ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Βοσπόρου κεῖται ἡ Φιλέα ἢ Φρουγία ἐπὶ τῆς Palus Phileatica. Ὁ τόπος ἀπέχει περίπου τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν καὶ ἀπὸ τὸ Βελιγράδι.

Ἡ καλουμένη λίμνη εἶναι εἶδος κόλπου εἰσερχομένου εἰς τὴν ἑξῆράν καὶ ἐπάρχουν ὄναια χυνόμενα εἰς αὐτήν. Καθόσον ἠδυνήθην νὰ πληροφωρηθῶ ὑπάρχει συσσωρευμένη ἄμμος εἰς τὸ στόμιον αὐτῆς, ἡ ὁποία καλύπτεται τὸν χειμῶνα καὶ ὁσάκις πνέει σφοδρὸς ἄνεμος ἀπὸ βορρᾶ. Τώρα ὑπάρχει μικρὸς λιμὴν ἕξω αὐτοῦ. Ἡ πόλις ἔκειτο ἐπὶ μικρᾷς χειρσονήσου εἰς τὸ ἀνατολικὸν τέμα τοῦ κόλπου, ἐπὶ ὑψηλοῦ ἑδάφους εἰς τὰ βορειοδυτικά, ἔχοντος κατοφύρειαν πρὸς νότον. Ἀπὸ ἀνατολῶν ὑπερῆστίετο ὑπὸ τείχους, μέγα μέρος τοῦ ὁποίου σῶζεται εἰσὶ καὶ καλεῖται ἀπὸ τοὺς Τούρκους Dourkous καὶ ἡ πόλις καὶ ὁ λιμὴν. Ἄν ὑπῆρχε καλὴ εἰσὸδος διὰ πλοία, ἡ πόλις αὕτη, ἡ ὁποία ἔχει περιφέρειαν ὀλιγώτερον τοῦ μιλίου, θὰ ἦτο κατὰλληλος δι' ἐμπόριον.

Μὲ ἐληροφώρησαν περὶ λιμένος ἀπέχοντος ἀπ' ἐδῶ 20 μίλια, καλουμένου Αἰάδε (Νιάδα), ὁ ὁποῖος καλῶς σιγαίνεται. Καὶ ὅτι ὑπάρχουν παλαιὰ ἐρείπια ἐκεῖ τοῦ ἀρχαίου τείχους τοῦ κτισθέντος ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀναστασίου κατὰ μῆκος τῆς χειρσονήσου μέχρι τῆς Σηλυβρίας. Τὸ μέρος αὐτὸ ἀπέχει 36 μίλια τῆς Σηλυβρίας καὶ τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅλον τὸ ἑδάφος πρὸς τὰ ἐδῶ εἶναι πλούσιον καὶ ἀφθονεῖ δασῶν.

Καὶ τὸ Βελιγράδι κεῖται ἐντὸς δάσους. Οἱ Ἁγγλοὶ, Σουηδοὶ καὶ Ὀλλανδοὶ πρὸςβυβαῖ ἐδῶ παραθερίζουν, ὅπου ἔχουν δροσεροὺς περιπάτους εἰς τὰ δάση πλησίον δύο μεγάλων δεξαμενῶν ὕδατος, αἱ ὁποῖαι προμηθεύουν τὰ ὄδραγωγεῖα.

Κατόπι ἐκθέτει τὰς ἐντυπώσεις του ἐκ τῆς ἐπισκέψεώς του εἰς Σηλυβρίαν καὶ Τσορολῶν. Τὴν 10 ἐφθάσαμεν εἰς Borgas (δηλαδὴ εἰς Λουλέ Βουργάζ). Ἐκεῖθεν τὴν ἐσπέραν ἐπροχωρήσαμεν 8 μίλια εἰς Baba (Βαβᾶ-Ἐσκή), ὅπου ὑπάρχει ὄραία μεγάλη τουρκικὴ γέφυρα ἐπὶ ποταμοῦ, λαμπρὸν τζαμίον καὶ ἀνεραία ἀρχαία ἐκκλησία, ἐκτισμένη ἀπὸ πλίνθους ἢ πόλις αὕτη ἴσως εἶναι τὸ Burtudizum.

Ἐπροχωρήσαμεν ὀκτῶ μίλια καὶ κατεκλίθημεν εἰς τὸ ὕπαιθρον. Τὴν 11ην τοῦ μηνὸς μετὰ 4 μίλια ἐφθάσαμεν εἰς Χάρσαν (Harsa), ἡ ὁποία ἀπέχει 8 μίλια τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ ἀρχαία Ostudizum.

Ἀρχιθρονιστὸν
Λιμνηστικῆς
Γέννησις
θ. ε. 1938-9
σ. 271-275

Ἡ ἀρχαία Ἀδριανούπολις φαίνεται ὅτι ἔκειτο εἰς τὴν πεδιάδα, ὅπου σώζεται μέγα μέρος τῶν τειχῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι τοῦ μεσαίου αἰῶνος καὶ ἔχουσι πολλὰς ἐπιγραφὰς μὲ τὰ ὀνόματα τῶν Ἑλλήνων Αὐτοκρατόρων, οἱ ὁποῖοι τὰ ἔχον ἐπισκευάσει.

Ὁ ποταμὸς Μαρίτσα (Meritcheh) ῥέει νοτίως τῆς πόλεως καὶ ἐνοῦται μὲ δύο ἄλλους ποταμοὺς ὀλίγον παρέκει, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Ἄρδαξ (Ardah) εἶναι πλωτὸς ἀπὸ Φιλίππουπόλεως μὲ στέκια (floats). Ὁ ἄλλος καλεῖται Τούνζας (Tounsah). Ἡ Μαρίτσα (Meritcheh) μετὰ τὴν ἔνωσίν της μετὰ τῶν δύο ἄλλων εἶναι ὡραῖος ποταμὸς καὶ πλωτὸς μέχρι τοῦ ΑἼνου. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐπάσχουν ἀβασθῆ τινα μέρη τοῦ ποταμοῦ, δὲν τὸν χρησιμοποιοῦν τὸ θέρος. Ἡ Ἀδριανούπολις κεῖται εἰς θελκτικὴν θέσιν. Τὰ καταστήματα εἶναι καλῶς ἐκτισμένα καὶ ἐφωδιασμένα καὶ χάνια (Kanes) εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως. Οἱ πλείστοι τῶν κατοίκων ὁμοῦ κατοικοῦν εἰς ὕψωμα ἄνω τῆς πόλεως, εἰς θέσιν καταλλήλοτέραν, ὅπου οἱ περισσότεροὶ ἔχον τὸν κηπὸν των καὶ ἀπολαμβάνουσι ὡραίας θέας. Ἔχουσι δύο ἢ τρία τεμῆνη ἕξω τῆς πόλεως. Ἐν τῇ πόλει ἐπάσχουν δύο τεμῆνη τὰ ὁποῖα προηγουμένως ἦσαν ἐκκλησιαί καὶ εἰς τὸν νάρθηκα ἐνός ἐξ αὐτῶν δύο μεγάλου ὑποπράσινοι ἀρχαῖοι κίονες. Ἡ Ἀδριανούπολις εἶναι ἀπὸ τῶν τεσσάρων πόλεων εἰς τὰς ὁποίας οἱ Σουλτάνοι (grand signors) ἔχον τὴν ἐδραν των. Ὁ βοσταντζήμασης (Bostangee bashaw) διαμένει εἰς ἓν διαμέρισμα τοῦ σεραγίου (seraglio) εἰς αὐτὸν ὑπάγεται τὸ πλεῖστον τῆς χώρας μέχρι Φιλίππουπόλεως καὶ πολλὰ μέρη περὶ αὐτῆς καὶ τῆς ὁποίας εἶναι διοικητῆς καὶ εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει βοσταντζήμαση. Ἐπὶ τοῦ λόφου δυτικῶς τοῦ σεραγίου ὑπάρχει θερινὴ κατοικία τοῦ σουλτάνου, ὅπουθεν ἀπολαμβάνει τὴν ὡραίαν θέαν τῆς πόλεως καὶ ὅλης τῆς περιχώρου. Ἡ πόλις διοικεῖται ἀπὸ τὸν Γιανιτσαράγαν (janitzeraga). Εἶναι ἐμπορικωτάτη, προμηθεύουσα ὅλην τὴν ἐνδοχώραν μὲ ἐμπόρευματα, μεταφερόμενα διὰ ξηρᾶς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλι καὶ ἀπὸ Συμφωνῆν καὶ ἄλλα μέρη διὰ θαλάσσης καὶ ἐκεῖθεν μέσῳ τοῦ ποταμοῦ. Ἔχουσι ἀφθονίαν καὶ ποικιλίαν προμηθειῶν, Παράγον ὁμοίως μεταξάν, τὴν ὁποίαν κατεργάζονται ἐπιτολίως. Τὸ κρασί τοῦ τόπου, τὸ ὁποῖον εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κόκκινον, εἶναι πολλὸν δυνατὸν καὶ εὐχρμον. Ἔχον μεγάλην ποικιλίαν ὀπωρικῶν, οἱ δὲ Ἕλληνες ἔχον ἐδῶ τὸν Ἀρχιεπισκοπὸν των.

Ὑπάρχει χωρίον καλούμενον Demerlata, λεύγην πρὸς τὰ νοτιοδυτικά, ὅπου Κάρολος ΙΒ' τῆς Σουηδίας παρέμεινε ἐπὶ ἔτη, ἕως οὗ μετεφέρθη εἰς Διδυμοτείχον (Demotica), ὅπως ὑποτίθεται κατ' εἰσῆγησιν τῶν ἐχθρῶν των, οἱ ὁποῖοι ἐνόμιζον, λέγεται, ὅτι παρέμεινε πολλὴ πλησίον τῆς μεγάλης ὁδοῦ.

Οἱ Γάλλοι ἔχουσι δύο ἢ τρεῖς ἐμπορικὸς οἴκους καὶ πρόξενον. Οἱ Ἄγγλοι ὁμοίως ἔχον ἀτομόν τι μὲ προξενικὰ δικαιώματα, ἂν καὶ ἔχον πολλὸ ὀλίγον ἐμπόριον. Προηγουμένως ὁμοῦ κατὰ τὸν πόλεμον μὲ τὸν αὐτοκράτορα

εἶχον τοὺς πρῶτοράς των ἐδῶ καὶ ἐπώλουν μεγάλην ποσότητα ὑφασμάτων, λευκοσιδήρου καὶ μολύβδου. Ὃταν ἦμουν ἐν Ἀδριανουπόλει εἶδον τὴν ἀφιξίν τοῦ πρεσβευτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης.

Ἀνεχωρήσαμεν ἔξ Ἀδριανουπόλεως τὴν 17ην κατευθυνόμενοι πρὸς νότον καὶ διήλθομεν διὰ τοῦ χωρίου Ἀχέρκιου (Ahercui), ὅπου ὑπάρχει μεγάλο χάνι (Kane) διὰ τὰς καμήλους τοῦ σουλτάνου, αἱ ὁποῖα ἐδῶ πολλαπλασιάζονται.

Διὰ τῶν λόφων ἐφθάσαμεν εἰς Διδυμότειχον ἐπὶ τοῦ μικροῦ ποταμοῦ Kezeldere su, ὅστις χύνεται εἰς τὸν Ἔβρον περὶ τὸ μίλιον βορειοδυτικῶς. Σῶζονται λείψανα τῶν τειχῶν τοῦ φρουρίου καὶ ἀρκετὰ τεγγητὰ σπήλαια. Οἱ Χριστιανοὶ διαμένουν ἀνατολικῶς τῆς πόλεως καὶ ἔχουν δύο ἐκκλησίας. Κάρολος ὁ ΙΒ' διέμεινε εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ἐπὶ τι διάστημα. Μὲ ἐκληροφόρησαν, ὅτι συνήθως ἔπλενε κάθε μεταμεσημβρίαν καὶ ὅτι μερικοὶ τῶν ἀκολούθων του, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐρωτοτρόπους κλίσεις, ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ εἶναι πολὺ προσεκτικοὶ εἰς τὰς παρεκτροπὰς των, διότι ὁ βασιλεὺς πάντοτε διεκρίνετο ἐπὶ ἀμέμπῳ ἠθικότητι. Ἄτομα σπουδαιότατα ἦρχοντο εἰς συνάντησίν του.

Τὴν 18ην ἐπροχωρήσαμεν μίλιον βορειοδυτικῶς τοῦ Ἔβρον, ὅστις ἐδῶ εἶναι πολὺ ὀρμητικὸς, καὶ τὸν διεσχίσσαμεν ἐπὶ μιλίᾳ εἰς σέπια (flat bottomed) κατευθυνόμενοι βορειοανατολικῶς ὡραίων τοποθεσιῶν εἰς Οὐζούν Κουπρί, ὀνομασθὲν οὕτω ἀπὸ γέφυραν κτισθεῖσαν εἰς τὴν πεδιάδα ἐπὶ τοῦ μικροῦ ποταμοῦ Ἐμμενὲ δυτικῶς τῆς πόλεως καὶ ὁ ὁποῖος ὑπερχειρίζει τὴν πεδιάδα τῶν χειμῶνα, καὶ ἦτις σχεδὸν μήκους 1)2 μιλίου ἔχει 170 ἀψίδας, εἶναι ἐκτισμένη ἐκ λαξευμένου λίθου καὶ εἶναι ἔργον σπουδαιότατον. Ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι μικρὰ πόλις ἔχουσα ὀλίγους Χριστιανούς καὶ **στερεῖται ἐκκλησίας.**

Δέκα ἔξ μιλία περαιτέρω ἐφθάσαμεν εἰς Χαριοῦπολιν (Teribol). Ἐκοιμήθημεν ἐδῶ. Καὶ τὴν 19ην εἰς ὀκτὼ ὥρας ἐφθάσαμεν εἰς Ραιδεστόν.

Ὅλη ἡ χώρα διὰ τῆς ὁποίας διήλθομεν ἐκ Θράκης ἀπὸ Κ) πόλεως εἶναι πλουσιώτατον ἔδαφος, παράγει ἀφθονον βοσκήν εἰς ἀκαλλιεργήτους περιοχὰς καὶ μεγάλην ποσότητα καλῆς ποιότητος σίτου καὶ ὁμοίως ὀλίγο λινάρι.

Ὁ τόπος εἶναι ἀνώμαλος καὶ ἔχει ὀλίγα δάση.

Ἡ Ραιδεστός κεῖται ἐπὶ πολὺ εὐρέος κόλπου καὶ εἰς τὴν ἀνωφέρειαν λόφου, ἔχουσα μῆκος μιλίου περίπου. Κατοικεῖται κυρίως ἀπὸ Τούρκους, καίτοι ὑπάρχουν ἀρκετὰ Ἑλληνικὰ καὶ Ἀρμενικὰ οἰκογένεια εἰς τὴν πόλιν. Οἱ Ἀρμένιοι ἔχουν μίαν ἐκκλησίαν καὶ οἱ Ἕλληνες πέντε. Καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἡρακλείας ἔχει κατοικίαν ἐδῶ.

Κατασκευάζουν ἐξαιρετῶς καλὸ κρασί καὶ εἶναι τόπος μεγάλης ἐξαγωγῆς σίτου διὰ Κωνσταντινούπολιν.

Ὁ ἀποθανὼν πρίγκηψ Ragotski διέμεινε εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, εἰς ἀνά-

κτορον, όπου μερικοί τῶν ἀκολουθῶν του διαιμένουν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ λαμβάνουν τὸ ἐπίδομά των ἀπὸ τὴν Πύλην.

Ὅταν ἐφθάσα ἐδῶ ἐπλήρωσα τὸν γενίτισαρόν μου. Τὴν ἐπομένη ὁμως ἐπέστρεψε καὶ εἶπε ὅτι δὲν ἔμεινεν εὐχαριστημένος, ὅτι ἐνόμιζε ὅτι θὰ παρέμεινε περισσότερο μαζὶ μου καὶ ἂν δὲν τὸν δώσω περισσότερο θὰ ἀναγκάσῃ τὸν πρόξενον ἐν Ἀδριανουπόλει νὰ τὸν πληρώσῃ καὶ τέλος μὲ ἐφοβήρισε μὲ τὸν μεχκεμὲ (mequime), ἐπειδὴ ὁμως δὲν κατώρθωσε νὰ μὲ ἐκφοβίσῃ δὲν τὸν ἐπανείδον.

Τὴν 20ὴν ἔξεπλεύσαμεν διὰ Καλλίπολιν ὅπου ἐφθάσαμεν τὴν 21ην. Κεῖται εἰς τὴν βόρειον εἰσοδὸν τοῦ Ἑλλησπόντου ἐπὶ ὑψώματος καὶ εἰς τὴν νότιον πλευρὰν του, οὕτως ὥστε δὲν εἶναι ὁρατὴ εἰς τὸν ἐρχόμενον ἀπὸ βορρᾶ. Ἡ πόλις καίτοι ἔχει περιφέρειαν 3 μιλίων εἶναι τόπος πτωχῶν καὶ ἥκιστα ἐμπορικός. Τὸ ἄνω μέρος τῆς πόλεως, ὅπου μένουσιν οἱ κἀταικοί, εἶναι εὐάρεστον καὶ αἱ κατοικίαι ἔχουσιν κήπους. Τὰ καταστήματα εὐρίσκονται εἰς τὸ κάτω μέρος. Μικρὸν γνάκιον ὀρεῖ δυτικῶς τῆς πόλεως καὶ νοτίως μικρὸς ἐγκλειστος λιμὴν καὶ λαμπρὰ δεξαμενὴ ἐντὸς τῶν τεχνῶν, ἡ ὁποία σήμερον παραμένει ἐν ἀχρηστίᾳ. Τὸ ἀρχαῖον ἐρειπωμένον φρούριον εἶναι ἄνω πρὸς βορρᾶν. Ἀνατολικῶς τοῦ λιμένος εὐρίσκονται περὶ τὰς 20 ἐρειπωμένα οἰκοδομαί, αἱ ὁποῖαι ἐκτίσθησαν πιθανόν εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Ἑλλήνων Ἀυτοκρατόρων. Πλησίον μικροῦ κόλπου βορείως τῆς πόλεως ἐπὶ τῆς Προποντιδὸς εὐρίσκεται λαμπρὰ πυριτιδαποθήκη.

Ἐδῶ ὑπάρχουσιν περὶ τὰς 300 Ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι, ἔχουσιν δύο ἐκκλησίας εἰς μίαν τῶν ὁποίων ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἡρακλείας ἔχει κατοικίαν καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ὑπ' αὐτὸν Ἐπίσκοπος διαμένει.

Ἐπὶ τὴν πόλιν εἰσέρχονται καὶ ἑβραϊκαὶ οἰκογένειαι.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ μεταξὺ Σμύρνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλλων λιμένων ταξειδευόντες πολλάκις παραμένουσιν ἐδῶ, ἡ πανάλης πολλάκις μετεδότη εἰς τὴν πόλιν αὐτήν.

II

Ἐπιστολὴ τῆς Lady Montagu εἰς Ἀγγλὸν Πρωθυερέα (1).

Κωνσταντινούπολις 29 Μαΐου (π. ἡ.) 1717

Ἐν Ciotley (Γσόφλου) κατελύσαμεν εἰς κονάκι ἢ μικρὸν παλάτι κτισθὲν διὰ τὴν χορὴν τοῦ Grand Signior ὅταν ταξειδεύῃ. Ἐἶχα τὴν περιέφυγαν νὰ ἴδω ὅλα τὰ διαμερίσματα τῶν κυριῶν τῆς αὐτῆς του. Ἦσαν εἰς τὸ μέσον πυκνοῦ ἄλλου δένδρων, διατηρουμένων θαλασσῶν ἀπὸ βροσείας.

Πολὸν ἐξεπλάγην νὰ ἴδω τοὺς τοίχους σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν κεκα-

1) Ἡ Lady Montagu εἰσήγαγε τὸν ἐμβολιασμόν κατὰ τῆς εὐλογίας εἰς τὴν Ἀγγλίαν, μαθοῦσα αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἑλληνίδος Ἀδριανουπόλεως.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α

1.—Ὁ δις προκηρυχθεὶς λαογραφικὸς καὶ γλωσσικὸς διαγωνισμὸς τοῦ «Ἀρχείου Θράκης» παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς μας νὰ ἐξάψωμεν τὸν ζήλον τῶν Θρακῶν δασκάλων, ἱερέων, ἰατρῶν, δασκαλισσῶν, δικηγόρων κ.λ.π., δι' εἰδικῶν ὀδηγιῶν ἐκτυπωμένων εἰς φυλλάδια, οὐδὲν ἀπέφερον ἀποτέλεσμα. Ἀπαντες παρέμειναν ἀνάληπτοι. Τὰ προκηρυχθέντα ὄθεν βραβεῖα καὶ πλέον ἔτι, ἔδαπανήσαμεν ἀποστείλαντες πρὸς τοῦτο συλλογεῖς ἐμπείρους εἰς χωρία καὶ συνοικισμοὺς Θρακῶν, Μακεδονίας, καὶ Δυτικῆς Θράκης ὅπου συνεχίζεται ἡ ζωὴ τῆς σπαραγμένης Θράκης. Ἐκ τῶν τοιούτων συλλογῶν εἶναι καὶ ἡ δημοσιευθεῖσα ὕλη περὶ *ἀναστεναρίων* καὶ τὰ *Λαογραφικὰ Σκοποῦ Θράκης*, τῶν κ. Δ. Πετροπούλου καὶ Β. Δεληγιάννη.

Εἰς τὸν προσεχῆ Στ' τόμ., θὰ δημοσιευθοῦν τὰ λαογραφικὰ Κωστή Ἀν. Θράκης, ὅπου ἐτελοῦντο *τὰναστενάρια*.

2.—Τοὺς τρεῖς τελευταίους τόμους τοῦ Ἀρχείου συνεπληρώσαμεν μὲ ἓνα παράρτημα ἀπὸ διηγήματα τοῦ κ. Πολ. Παπαχριστοδούλου διὰ τῶν ὁποίων ζωγραφίζεται ἡ Θράκη παραστατικώτατα, καὶ τὰ ὅποια ἐκτὸς τῆς λογοτεχνικῆς τῶν σημασίας, ἀποτελοῦν λαογραφικὴν καὶ γλωσσικὴν σπουδαίαν πηγὴν διὰ τὰ δύο *Ἀρχεῖα* τῆς Ἀκαδημίας, τὸ *Λαογραφικὸν καὶ Δεξικογραφικόν*.

Εἰς τὸ μέλλον αἱ τοιαῦται ἐργασίαι θὰ δημοσιεύωνται εἰς τόμους ξεχωριστοὺς, ὅπως καὶ ἡ προηγουμένη κολοσσιαία ἠθιογραφικὴ ἐργασία τοῦ διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ καὶ μοναδικοῦ λογοτέχνου τῆς Θράκης, διὰ νὰ καθίσταται εὐχερεστερα ἡ διάδοσις τοῦ σπουδαίου τούτου ἔργου τῆς ἠθιογραφίσεως τῆς δυσμοίρου Θράκης.

Ο ΣΤΑΥΡΑΚΟΓΛΟΥΣ (ᾄσμα)

(Ἰδὲ σ. 106 τοῦ παρόντος τόμου)

λυμένους με βραχεία δίστιχα Τουρκικά, γραμμένα με μολύβι. Παρεκάλεσα τὸν διεορμηγέα μου νὰ με τὰ ἐξηγήσῃ, καὶ ἐξ αὐτῶν εὔρον πολλὰ ἀρκετὰ καλῶς συντεθειμένα, ἃν καὶ πιστεύω ἔχασαν τὴν χάριν των εἰς τὴν μετάφρασιν. Ἐν αὐτῶν ἔχει οὕτω ἓν μεταφράσει :

Ἐρχόμεθα εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, μένομεν καὶ ἀναχωροῦμεν,

Ἐκεῖνος ὁμως ὅπου ἔχει βρεῖ θέσιν στὴν καρδιά μου, οὐδέποτε φεύγει.

Εἰς τὸν Μικρὸν Τσεκμετζὲν διενυκτερεύσαμεν εἰς εὐχάριστον κατασκήνωσιν, πρότερον τεκὲν δερβισῶν, ἔχοντα πρὸ αὐτοῦ εὐρείαν αὐλήν, πέριξ τῆς ὁποίας μαρμάρινα κελλία, καὶ καλὴν ἐν τῷ κέντρῳ βρύσιν. Ἡ θεὰ ἐκ τῆς θέσεως ταύτης καὶ οἱ πέριξ κῆποι εἶναι οἱ πλέον θελκτικοὶ ἐξ ὧων συνήνητσα καὶ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ μοναχοὶ οἰουδήποτε θρησκευματος, γνωρίζουν νὰ ἐκλέγουν τὰ ἀναχωρητήριά των. Γώρα ἀνήκει εἰς ἓνα χότζαν, ὁ ὁποῖος διδάσκει παιδιά.

Ἐζήτησα νὰ με δείξῃ τὴν κατοικίαν του καὶ ἐξεπλάγην ὅταν με ἔδειξε ὑψηλὴν κυπάρισσον εἰς τὸν κῆπον, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς ὁποίας ἦτο μέρος διὰ τὸ κρεββάτι του, καὶ ὀλίγον κατωτέρω ἄλλο διὰ τὴν σύζυγόν του καὶ τὰ δύο του τέκνα. Ἐκεῖ ἐκοιμῶντο κάθε βράδῳ.

Τόσον πολὺ περίεργος με ἐφάνη ἡ ἐκλογή του, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ ἐξετάσω τὴν φωλεάν του ἐκ' τοῦ πλησίον. Ἀφοῦ ἀνῆλθον 50 βαθμίδας, ἔπρεπε νὰ ἀνέλθω ἄλλας 50 καὶ κατόπιν νὰ ἀνέλθω ἄλλας 50 καὶ κατόπιν ν' ἀναρριχηθῶ ἀπὸ κλάδου εἰς κλάδον με κάποιον κίνδυνον στὸν λαιμόν μου. Ἐπομένως ἀπεφάσισα, ὅτι τὸ φρονιμώτερον ἦτο νὰ κατέλθω. *Avl. A. Slepian*